

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1701/2024
17.12.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Бојане Пауновић и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Ненада Маљковића, поднетом против правноснажних решења јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Јагодини Кт. бр. 310/21, КЕО. бр. 54/23 од 11.03.2024. године и Основног суда у Јагодини Кв. бр. 81/24 од 03.04.2024. године, у седници већа одржаној дана 17.12.2024. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Ненада Маљковића, поднет против правноснажних решења јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Јагодини Кт. бр. 310/21, КЕО. бр. 54/23 од 11.03.2024. године и Основног суда у Јагодини Кв. бр. 81/24 од 03.04.2024. године.

Образложење

Решењем јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Јагодини Кт. бр. 310/21, КЕО. бр. 54/23 од 11.03.2024. године, у ставу првом, досуђени су и признати трошкови поступка у предмету Основног јавног тужилаштва у Јагодини Кт. бр. 31/21, КЕО. бр. 54/23 оштећеном ББ на име ангажовања пуномоћника у укупном износу од 78.178,50 динара, у ставу другом одређена је исплата трошкова пуномоћнику Милошу Марјановићу адвокату из ... на текући рачун ближе опредељен у ставу II, док је у ставу III одбијен захтев пуномоћника оштећеног за досуђење трошкова поступка од износа који је досуђен, до траженог од 131.625,00 динара и у ставу четвртном обавезан је окривљени АА да адвокату Милошу Марјановићу исплати трошкове у укупном износу од 78.187,50 динара по правноснажности решења.

Решењем Основног суда у Јагодини Кв. бр. 81/24 од 03.04.2024. године, у ставу првом одбијена је жалба пуномоћника оштећеног ББ из ...— адвоката Милоша Марјановића од 14.03.2024. године, као неоснована, у ставу другом одбијена је жалба браниоца окривљеног АА - адвоката Ненада Маљковића од 19.03.2024. године као

неоснована, а које жалбе су изјављене против решења јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Јагодини Кт. бр. 310/21, КЕО. бр. 54/23 од 11.03.2024. године.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Ненад Маљковић, због повреда одредаба кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 8) у вези члана 262. став 1. ЗКП и битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости као основан, побијана решења укине и то првостепено у ставу четвртом и предмет врати на поновно одлучивање или иста преиначи и окривљеног АА ослободи од плаћања трошкова кривичног поступка као и да се окривљеном досуде трошкови на терет буџета по АТ.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости указује да је побијаним решењима учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер је решењем ОЈТ у Јагодини Кт 310/21, КЕО. 54/23 од 17.01.2024. године одбачена кривична пријава ББ, поднета против окривљеног АА због кривичног дела из члана 344. став 2. у вези става 1. КЗ јер је окривљени извршио обавезу у складу са чланом 283. став 1. тачка 2) ЗКП (опортунитет), а којим решењем није решено о трошковима вођеног поступка, нити је накнада трошкова поступка била предвиђена као обавеза окривљеног нити евентуално накнада трошкова била предочена окривљеном приликом постизања договора са ОЈТ у Јагодини око примене института опортунитета. Даље се наводи да орган поступка може посебним решењем решити само о висини трошкова поступка, али не и о томе ко трошкове сноси. По ставу одбране, обзиром да решењем ОЈТ у Јагодини од 17.01.2024. године окривљени није обавезан на плаћање трошкова кривичног поступка, то је ОЈТ у Јагодини доношењем решења Кт 310/21, КЕО 54/23 од 11.03.2024. године којим је накнадно обавезао окривљеног АА да накнади трошкове кривичног поступка учинио повреду закона из члана 441. став 4. у вези члана 262. став 1. ЗКП. У вези са изнетим бранилац цитира и одлуке Врховног касационог суда Кзз 740/2020 од 02.11.2020. године и Кзз 645/2022 од 21.06.2022. године.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани.

По налажењу Врховног суда, одбачај кривичне пријаве по основу испуњења обавеза наложених наредбом јавног тужиоца о одлагању кривичног гоњења, на основу члана 283. став 3. у вези става 1. и 2. ЗКП, представља одступање од начела легалитета кривичног гоњења. Наиме, реч је о примени супротног начела - начела опортунитета, којим је јавном тужиоцу уместо обавезе кривичног гоњења сваког учиниоца кривичног дела које се гони по службеној дужности, остављена могућност процене оправданости

кривичног гоњења. У основи овог института је погодовање осумњиченом, јер му се уместо кривичног поступка и санкције нуди могућност да испуни одређену друштвено-корисну обавезу, а за узврат му се нуди најпре одлагање кривичног гоњења и коначно одбацивање кривичне пријаве, уколико испуни преузете обавезе. Наведене погодности прописане су одредбом члана 283. ЗКП и не могу се проширити и на додатне погодности, у погледу права на накнаду трошкова кривичног поступка.

Дакле, пошто одбачај кривичне пријаве по овом основу представља изузетак од начела легалитета, то се, по налажењу Врховног суда, такав одбачај не може изједначити са обуставом кривичног поступка до које је дошло применом начела легалитета из чланова 20, 308, 338. и 352. ЗКП. Стога се, у погледу права на накнаду трошкова поступка, у овом случају не примењују одредбе члана 265. став 1. ЗКП.

Сходно наведеном, а како се кривични поступак не може обуставити из разлога прописаних одредбом члана 283. став 3. у вези става 1. и 2. ЗКП, то је стога, искључена могућност изједначавања правног дејства решења о одбачају кривичне пријаве по овом основу са правним дејством које обустава кривичног поступка производи у односу на трошкове кривичног поступка.

Уједно Врховни суд указује да пресуде Врховног касационог суда Кзз 740/2020 од 02.11.2020. године и Кзз 645/2022 од 21.06.2022. године нису од утицаја на другачију одлуку у овом предмету имајући у виду да није иста кривичнопроцесна ситуација.

Поред изнетог, бранилац окривљеног као разлог подношења захтева за заштиту законитости означава и повреду закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП коју образлаже наводима да су побијана решења нејасна, неразумљива и противречна сама себи и разлозима решења, међутим наведена повреда закона не представља законски разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца у смислу члана 485. став 4. ЗКП из којих разлога наведена повреда није била предмет оцене Врховног суда у овом поступку.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним решењима није учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Ненада Маљковића, то је Врховни суд, на основу члана 491. став 1. ЗКП наведени захтев браниоца окривљеног одбио као неоснован.

Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.

Председник већа-судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић